Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6840

ISTANBUL — CAGALOGLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Pazartesi 30 Ağustos 1943

Büyük Zafer Bayramımızı Kutluyoruz

30 ağustos öyle haşmetli bir tablodur ki onda kendimize güvenmenin verdiği kuvvetle geleceğe emniyetle bakmak imkânını buluruz

Büyük zaferden dersler

Millî bayram günlerimiz arasına koyduğumuz büyük zaferimizi milletin ruhunda daima taze duran temiz heyecanile bugün de yurdun her tarafında yakın maziyi iftiharla hatırladığı kadar istikbale emniyetle bakan ve sanki göklere ulaşacakmış gibi yükselen dik kafalarla kutluyoruz. Kurtuluş ve istiklâl cidalimizi yirmi bir yıl önce bugün Dumlupınarda parlıyan Türk süngüleri, adını bu harbe veren Büyük Başkumandanın sevk ve idaresi altında en parlak bir başarı ile sona erdirmişti. Bu, üzerinde altın başlı büyük Türk kahramanı Atatürkün çelik heybetli heyulâsını taşıyan Türk ordusunun Türk kalblerine ebedî heyecan kaynağı pürüzsüz ve haşmetli bir tablo-şudur, ki her yıldönümünde bütün millet çe doya doya temaşa etmekten sonsuz zevk duyar ve gene onda kendi kendimize güvenmenin verdiği kuvvetle geleceğe emniyetle bakmak imkânlarını buluruz.

Afyonda kurtuluş ve istiklâl davasını kazanan Türk ordusu, Umumî Harbin yıpratıcı ve tahrib edici dört yıllık kanlı maceralarını geçirdikten sonra baştan-başa silâhları elinden alınmış Türk milletinin tek neferinden başlıyarak yeniden yarattığı bir ordu idi ki binbir noksanına rağmen Atatürk gibi Türk milletinin büyük bir evlâdının sevk ve idaresinde Sakarya ve Dumlupınar zaferlerini kazanarak nihayet bunlara dayanan ve Atatürkün sağ kolu ve Türk milletinin diğer büyük bir evlâdı İnönünün sevk ve idaresinde Lozan sulhu ile eni boyu tâ Sıvasta çizilmiş olan bütün millî Türk emelini gerçekleştirmişti.

İnsanlar bu yüksek muvaffakıyetlerde harikalar görmeğe çok mütemayildirler. Atatürk hep hesab ve kitabla yürütülen ve milletin büyük fedakârlıkları mahsulü olan bu büyük başarılarda harika aramanın abes olduğunu daha ilk gününden itibaren itina ile belirtmeğe ehemmiyet vermiştir. Afyonda takındığı zafer kanadlarile İzmire, İstanbula, Çanakkaleye, hulâsa memleketin işgal altındaki yerlerinin her istikametinde sahillere uçan Türk ordusunun yurdu yabancı ayağından temizlemesi için bir iki hafta kifayet etmişti. İzmirden Ankaraya dönüşünde Atatürk Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu büyük zaferi hikâye eden nutkunda şu noktalara bilhassa işaret etti:

— Bu zaferin harika ile hiç bir alâkası yoktur. Orada yapılan herşey en ufak teferruatına kadar hep hesab edilerek tatbik ve icra edilmiştir. Düşmanın Afyon - Eskişehir hattındaki tahkimlerini üç ay evvel tetkik eden bir İngiliz askerî heyeti verdiği raporda buralarının kuvveti öyledir ki, demişti, Türk ordusu üç ay çalışsa kabil değil onları aşamaz. Buna rağmen Türk ordusu üç ayda aşılmaz denilen bu kuvvetli hatları bir iki günde atlayıp geçmiştir. Nasıl?..

Atatürk kürsüde ayaklarını bir mâni atlıyor gibi kaldırıp ilerleterek:

— İşte böyle!

Demiş ve bu temsil en yüksek belâgati teşkil eylemişti.

Kurtuluş ve İstiklâl harbimizin Dumlupınarda nihayet bulan yüksek ba-

Yunus Nadi ABALIOĞLU

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Bugünkü merasim programı

Ankara 29 (Telefonla) — 30 ağustos zafer bayramı dolayısile şehrimiz bugünden itibaren donanmış ve gece tenvirat yapılmıştır. Yarın (bugün) İpodromda ve Halkevinde törenler yapılacak, gece de fener alayları tertib edilecektir.

Yarın, Harb okulunun 110 uncu devre mezunlarının and içme ve diploma alma töreni yapılacaktır.

Genelkurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, zafer bayramı tebriklerini saat 8,20 den itibaren makamında kabul edecektir.

İpodromdaki törene saat 10 da başlanacak, sonra Atatürkün muvakkat kabri ziyaret edilecektir.

***

Dumlupınarda

Bugün Dumlupınarda meçhul asker abidesinde muazzam bir tören yapılacak ve buna muhtelif heyetlerle civar halkı iştirak edecektir.

***

İstanbulda

30 ağustos zaferi her yıl olduğu gibi bu yıl da yurdumuzun her tarafında, hararetli ve heyecanlı bir surette kutlanacaktır. Bugün için şehrimizde de 30 ağustos münasebetile İnönü gezisi önünde büyük bir geçid resmi tertib edilmiştir.

Geçid resmine saat 10 da, mızıkanın çaldığı İstiklâl marşile başlanacak ve bayrağımız merasimle direğe çekilecektir. Bu münasebetle ordu kumandanı ve en genc subay birer hitabe irad ede-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Türkün eşsiz zaferi

Yazan: ***Abidin Dav'er***

Yıllar geçtikçe, 30 ağustos 1922 de, Dumlupınarda kazandığımız büyük zaferin kıymet ve ehemmiyeti bir kat daha artıyor.

30 ağustos zaferini, ilk önce, Türk yurdunu parçalanmaktan, Türk milletini esir bir sömürge kavmi haline düşmekten, Türk devletini Anadolunun ortasında, istiklâlinden mahrum, tâbi bir beylik olmaktan kurtaran bir zafer diye kutlamıştık.

30 ağustos zaferinin desteklediği Lozan konferansı, Türkiyeye, sade Misakı Millî hududları içinde, bir vatan temin etmekle kalmadı; yeni Türkiyeyi, hükümranlık hakları ve istiklâl bakımından, o muazzam ve muhteşem Osmanlı

(Arkası sahife 2, sütun 7 de)

Havacılık haftası başladı

Türk Hava Kurumu Başkanı millete hitaben bir beyanname neşretti

Havacılık haftası bugünden itibaren başlamaktadır. Bu münasebetle Türk hava Kurumu başkanı Şükrü Koçak Türk milletine hitaben şu beyannameyi neşretmiştir,

Aziz vatandaşlar,

Yeryüzünün sayılı bahtiyar milletlerinden biri olarak, ikinci Dünya Harbinin dördüncü 30 Ağustosuna erişmiş bulunuyoruz. Yakın tarihimizin şerefli ve aydınlık sahifelerinden biri olan 30 Ağustosla, Türk Hava Kurumu'nun (Ha-

(Arkası sahife 2, sütun 5 te)

Almanlar Danimarkada örfî idare ilân ettiler

Kralın tevkif edildiği ve kabine azasının nezaret altına alındıkları söyleniyor

Donanma intihar etti

Almanlar Kopenhaga tank kuvvetleri çıkardı memlekette umumî grev ilân edildi

Londra 29 (a.a.) — Stockholmdeki Reuter hususî muhabiri bildiriyor:

Alman orta elçisi tarafından Kopenhaga dönüşünde verilen Alman ültimatomunu Danimarka hükûmeti reddetmiştir. Ültimatomun Danimarkayı tamamile Alman kontrolu altına koyduğu söylenmekte ve umumî bir grev çıktığı ve bazı haberlere göre de Kral Kristiyanın Almanlar tarafından tevkif edildiği bildirilmektedir.

Dün sabah tank ve piyade yüklü 3 büyük Alman gemisinin Kopenhagda karaya asker çıkardığı anlaşılmaktadır. Danimarka ile Stockholm arasındaki doğ-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Danimarka Kralı Majeste Christian

Şark cephesinde

Zırhlı kuvvetler ve tank birlikleri arasında çetin bir muharebe cereyan ediyor

Führerin umumî karargâhı 29 (T.P.) — Alman başkumandanlığının tebliği: Şark cephesinin cenub ve orta kesimlerinde ağır savaşlar ve düşman için büyük kayıblar verdiren muharebeler devam etmektedir. Bilhassa çetin savaşların temerküz noktasında zırhlı kuvvetler ve hava teşkillerile mücadele edilmektedir.

Alman harb gemileri Mius'daki muharebelere iştirak ediyor

Berlin 29 (a.a.) — Hafif Alman deniz birlikleri Mius kesimindeki düşman mevzilerini dövmüşler ve büyük infilâklere sebeb olmuşlardır. Düşman bataryaları Alman birliklerine hiçbir zarar verememiştir. Bu kesimde faaliyette bulunan Alman ordusu teşkilleri, Alman donanmasına mensub birlikler tarafından düşmanın kara mevzilerine

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Kalabriada

Demiryollar tamamile tahrib edildi

Müttefik uçaklar Taranto ve Crotona ağır bir akın yaptılar

Londra 29 (a.a.) — Cenub İtalyanın demiryolu şebekesine karşı yapılan Müttefik hava hücumları münakalâtı tamamile intizamsız bir hale getirmiştir. Seyrüsefer hemen tamamile durmuştur.

Taranto ve Crotone'a yapılan hücumlar

Kahire 29 (a.a.) — Ortaşark hava tebliği:

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Yeşilköy Gök Okulunda

Dün hava törenleri yapılarak 28 gence uçuş brövesi verildi

Uçuş kursunu ikmal edenler arasında bulunanlardan gazeteci arkadaşımız Tasviri Efkâr sahibi Ziyad Ebüzziya Nuri Demirağdan brövesini alıyor (Yazısı 2 nci sahifemizde)

Bulgaristanda

Siyasî vaziyet ne olacak?

Bulgar Kralı Borisin beklenmiyen ani ölümü yalnız Bulgar milletini kederde bırakmakla kalmıyarak ayni zamanda bütün dünyanın dikkatini Balkanlara ve Balkanların göbeği olan Bulgaristan üzerine çekmiştir. Zira Bulgaristanın Avrupanın bu köşesinde ötedenberi için için kaynıyan muhtelif siyasî ve içtimaî temayüllerin olur olmaz vesilelerle sık sık bazan umulmadık zamanlarda patlak veren bir memleket olduğu malûmdur.

Kral Boris Bulgar milletinin pek büyük bir ekseriyetince sevilmiş ve bu sevgiye dayanarak memlekette kuvvetli otorite tesis etmiş zeki bir hükümdardı. Zaman zaman vaziyete göre, şu veya bu sınıfı tutarak, daima kaynamağa ve karışmağa hazır gibi duran Bulgaristana senelerdir az çok mazbut bir nizam ve istikamet vermeğe muvaffak olmuştu. Hiç şüphe yok ki bu hal Bulgaristanın Balkanlı komşularını ve bu arada bitta-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Niyabet meclisine iştirak edecek olan Bulgar ana Kraliçesi

Yeni meb'us namzedleri ilân edildi

Ankara 29 (a.a.) — Açık olan Samsun meb'usluklarına Temyiz mahkemesi birinci reisliğinden emekli İhsan Ezgü ile İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden emekli Cemil Bilsel, Çankırı meb'usluğuna Vichy büyük elçiliğinden emekli Behiç Erkin, Konya meb'usluğuna Rasadhane müdürlüğünden emekli profesör Fatin Gökmen, Bolu meb'usluğuna ve mekli Korgeneral Abdullah Alpdoğan ve Van meb'usluğuna da Temyiz mahkemesi başmüddeiumumiliğinden emekli Nihad Berker'in namzedlikleri Parti Genel başkanlık divanınca kararlaştırılmıştır.

Sayın ikinci müntehiblere bildirir ve ilân ederim.

C. H. P. Genel Başkan vekili
Şükrü Saracoğlu

Terfi Listesi

Bugün ikinci sahifede

Başvekilimiz

Dün Fuardaki bütün paviyonları gezdi

İzmir 29 (Telefonla) — Başvekil Şükrü Saracoğlu bugün akşama doğru beraberinde Vali ve Belediye reisi ve maiyeti erkânı olduğu halde Fuara gelmiş ve İngiliz, Alman, İtalyan, Macar, Bulgar, Rumen ve Filistin paviyonlarını ve sonra millî paviyonları gezerek alâka ile tetkik eylemiştir

Sayın Saracoğlu, İngiliz paviyonunu ziyaretinde İstiklâl marşı ve İngiliz millî marşı ile karşılanmıştır. Alman ve İtalyan paviyonlarında da Alman ve İtalyan başkonsolosları Başvekili ihtiramla karşılamışlardır. Başvekili Fuarda gören halk, kendisini alkışlarla selâmlamış ve büyük sevgi tezahüratı yapmıştır.

Akşam, Belediye reisi tarafından Fuar kazinosunda Başvekil şerefine büyük bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Başvekil yarın da şehrimizde kalacaktır.

Terfi Listesi

Birer derece yükselen subayların isimleri

Ankara 29 (A.A.) — Yüksek tasdika iktirn eden askeri terfi listesinin devamı:

Binbaşılığa terfi eden piyade yüzbaşıları

Hamid Okay, Rıza Öztunç, Kâzım Erdenay, Talât Heriş, İhsan Ozkay, M. Şükrü Kızılöz, Kâzım Kölegen, H. Nazmi Güneralp, Adnan Kalmı, Murad Güven, Lûtfi Can, H. Cevad Demirays, A. Said Alkan, M. Seyfeddin Gürer, Alâeddin Kaynak, A. Bürhaneddin Eren, M. İhsan Karagülle, Sıtkı Akdeniz, İbrahim Özdemir, H. Seyfi Kocatunç, F. Münir Üstem, M. Kemal Dümenli, Mustafa Akıncı, Sadi Özçetin, Behzad Uygur, M. Nuri ancak, M. Nafiz Ben, S. Faik Üstünel, Salâhaddin İnan, Asaf Aytuğ, Edib Alpanl Kadri Kalevez, Salâhaddin Tulgan, Mazhar Ergüder, Refik Oğuz, Cevdet Atuğeren, Esad Sümer, Nafiz Orhun, Bürhaneddin Gürcan, Salih Üstün, Niyazi Korhan, M. Ali Yurdakul, Y. Niyazi Gökalp, Cemil Aktan, Cevdet Tunçbilek, Ömer Tezcan, Ahmed Boz, Mahmud Öner, H. Hikmet Zirek, Abdülkadir Alpay, Cemal Kut, Mustafa Vural, A. Refik Savaşçı, Ö. Lûtfi Seyhan, İhsan Batur, Salâhaddin Öngen, Mansur Güreskin, M. Rafet Kayahan, S. Zeki Akkan, Hasan Yalım, M. Rifat Etker, Rahmi Ataman, M. Nedim Tanır, B. Sıtkı Tonkal, Hamdi Çaydan, İ. Hakkı Başatenür, H. Hayreddin Davran, İhsan Acar, Ö. Faruk Öktay, S. Zeki Yalçınalp, A. Kemal Güner, M. Hamid Ülkealan, M. Zeki Açıkalın, Reşid Öztamir, Ali Bolan, Ali Rıza Akıncı, Hayreddin Şahin, Sıtkı Ertaş, Maras Berksan, Celâl Tezel, A. Rıza Ayberk, M. Ziyaeddin Pekşen, İ. Nuri Küçükaltan, İrfan Şar, M. Said Özbudak, Fuad Duruyön, İsmail Alpsü, A. Halim Çağlar.

Binbaşılığa terfi eden suvari yüzbaşıları

Hasan Özyiğit, Vahid Kıratlı, Hikmet Süsal, M. Hamdi Noyan, M. Niyazi Atsüren, Sadreddin Özerkan, Nureddin Erbay, M. Refik Kongürtay, İ. Hakkı Sükan, Kemal Besen, Kerim Akalın, Kemal Alan, Zihni Eren, Remzi Şener.

Binbaşılığa terfi eden topçu yüzbaşıları

Lûtfi Kutluer, M. Nuri Günay, H. İrfan Karpat, A. Refik Anar, Cemaleddin Soley, Reşid Özdemiroğlu, Nureddin Bingöl, Seyfullah Yıldam, İhsan Özgen, H. Tahsin Kurtan, Saim Alpay, M. Halid Topay, M. Nuri Mizra, Halid Tuçaltan, Hasan Şensü, Bürhaneddin Deran, Mazhar Güçal, Cevdet Aksü, Tevfik Ardanuç, İlhami Oral, Behzad Balkış, Recai Şener, Abdullah Kaplanoğlu, Abbas Ünal, Hikmet Gülerman, Tevfik Lekoğlu, Selâmi Arıkan.

Binbaşılığa terfi eden hava yüzbaşıları

Namık Altınbora, Şakir Türsan, Sedad Öngüner, H. Basri Kula, Refet Tunçay, İhsan Selmanoğlu, M. Ali Çelen, Asım Özbük.

Binbaşılığa terfi eden hava yer yüzbaşıları

Ekrem Alpay.

Binbaşılığa terfi eden istihkâm yüzbaşıları

Mehmed Çiğdemoğlu, Fehmi Altay, H. Cavid Süer, İ. Hakkı Oray, Feridun Çınar, İ. Raşid Özkan, T. Kâmil Anor, Şerafeddin Özdilek.

Binbaşılığa terfi eden muhabere yüzbaşıları

H. Kadri Öktem, Celâlet Ögel, Haydar Dinçer, Celâl Özüer, Necmeddin Öken, Y. Ziya Kılıcalp, İ. Hakkı Uçgun, Memduh Saya.

Yarbaylığa terfi eden as. fab. binbaşıları

Said Altan, İ. Kemal Artun, M. Bahaeddin Korkmaz, Nail Topçuoğlu, Mehmed Akdoğan, Derviş Aysan.

Binbaşılığa terfi eden as. fb. yüzbaşıları

A. Rıza Ertuğran.

Albaylığa terfi eden Y. Müh. yarbayları

Ö. Lûtfi Bilkan, O. Nuri İnceler.

Yarbaylığa terfi eden Y. Müh. binbaşıları

Seyfeddin Tipmen, Raik Üstün, Abdurrahman Erten.

Binbaşılığa terfi eden harita yüzbaşıları

Naşid Ökten, Sabri Koman, M. Sabri Başkök, Naşid Duysak, M. İhsan Ölçener, Receb Tamkan, Kemaleddin Çeşmioğlu, M. Şevki Suran, Tahir Tonkalp.

Binbaşılığa terfi eden levazım yüzbaşıları

Said Arbak, H. Avni Özkaynak, A. Meti Ereten, Müştak Dikmen, Abdülkadir Eşebe, A. Hikmet Akıncılar, Celâl Ergün, Vefik Pamukçu, Vahid Güleng, Nizameddin Oçrak, Kemal Beransü, Raşid Özçelik, Şükrü Alpman, M. Bahaeddin Öngel, Bürhaneddin Ayar.

Binbaşılığa terfi eden tabib yüzbaşıları

Kâmil Börüncekçi, M. Nuri Kankur, M. Kemaleddin Çağlar, A. Şefik Tekman, Osman Omaçer, Saim Uludoğan, Necmeddin Olgaç, A. Rıza Güven, M. Ragıb Sunu, Abdülbasit Ürek, M. Hüsameddin Altınova, M. Sabahaddin Sayılı, M. Halid Güven, A. Hafi Yora, A. Cemal Ergün, Salâhaddin Salaban, İ. Sadullah Nutku, Y. Ziya Ulaş, O. Zeki Gülöz, Sedad Altuğ, M. Şakir Çobanlı, Şerafeddin Bora, M. İlhami Üskan, Zeki Tansel, M. Fahreddin Kurtaran, A. Fuad Cankat, M. Cevdet Narman, Mustafa Arzık, Refik Süreyya Endik, M. Hasan Kolyan, Esad Eğilmez, Kâzım Aras, Şücaeddin Omay.

Binbaşılığa terfi eden veteriner yüzbaşıları

M. Zeki Ünkazan, İbrahim Ataker, Cemil Oral, M. Hulûsi Nartman.

Binbaşılığa terfi eden nakliye yüzbaşıları

Şemseddin Alkan.

Levazım yarbaylığına terfi eden deniz binbaşıları

Zeynullah Türkmen.

Binbaşılığa terfi eden nakliye yüzbaşıları

Şahabeddin Alkan.

Şehir haberleri

Mısırçarşısı

Yepyeni bir şekilde tanzim edildi

Mısırçarşısının tamiri işine büyük bir gayretle devam edilmektedir. Çarşıda 86 dükkân vardır. Bunlar, tamamen ayni ölçüdedir. Her dükkânda bozulmıyacak malları saklamak için bir mahzen bulunmaktadır. Dükkânların elektrik, havagazi, su ihtiyacları temin edilmiş, Çarşının bütün yolları beton asfalt olarak dökülmüştür. Karaköy köprüsüne bakan cephe de,, baştanbaşa Kütahya çinilerile süslenen güzel bir de lokanta yeri vücude getirilmiştir. Bu lokanta, şehrimizin tanınmış usta bir aşçısına kiralanacaktır. Dükkânların zeminine kırmızı tuğla döşenmiş olduğu gibi duvarların bir kısmı da beyaz fayanstandır.

Dükkânlarda yalnız bakkaliye eşyası ve yağ, peynir gibi bozulmıyacak maddeler bulundurulacak ve koku yapan şeylerin satışına müsaade edilmiyecektir. Mevcud 86 dükkâna, pek çok talib olduğundan Florya plâj ve kazinosunda yapıldığı gibi, talibler arasında kur'a çekilmesi ihtimali vardır.

Çarşının 29 teşrinievvel bayramına kadar ikmaline gayret edilmektedir.

Meclis Reisimiz Ankaraya gitti

Bir müddettir şehrimizde bulunan Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Abdülhalik Renda dün öğle trenile Ankaraya dönmüştür.

Kendisine aid kömürü başkasına veren memur

Eminönünde İskender mahallesinde Alipaşa caddesinde oturan Necdet Tınaz isminde bir memur istihkakı olan bir ton kömürden 400 kilosunu Çarşıkapıda kunduracı Ömere sattığı daire arkadaşı Mustafa tarafından ihbar edilmiş ve yapılan tahkikatta Necdet Millî Korunma mahkemesine verilmiştir.

Ölen Polonyalılar için âyin

Harbin dördüncü senesi münasebetile muhtelif cephelerde ölen Polonyalı subay ve erler için dün sabah Beyoğlunda Sen Lui kilisesinde bir âyini ruhani tertib edilmiş, şehrimizdeki Polonya sefaret erkânı ve kalabalık bir Polonya kolonisi hazır bulunmuştur.

Sahte Defterdarlık memurları

Orhan Yılmaz, Salâhaddin Sancak, Süreyya Şevket ve Muharrem adında dört arkadaş kendilerine Defterdarlık maliye kontröl memuru süsü vererek Beyoğlunda, Edirnekapıda ve Bakırköyünde bazı varlık vergisi mükelleflerine müracaat ederek kendilerine tediye hususunda kolaylık göstereceklerini söylemek suretile dolandırıcılık yaptıkları meydana çıkmıştır. Bunlardan Orhan ve Salâhaddin yakalanmışlardır. Hali firarda olan Süreyya ile Muharrem aranmaktadırlar.

Macaristanla ticarî münasebetlerde zorluk

Macaristanla yapılan anlaşmaya göre birçok ihracatçılar mallarını hazırlamaktadırlar. Yalnız son zamanlarda Macaristan gümrüklerinden malları çekmek müşkül olduğundan tüccarlarımıza da paraları ödenememektedir. Ticaret Vekâleti de ihracatcılarımıza bu hususta tedbirli hareket etmelerini, aksi takdirde tediye ihtilâflarından mes'uliyet kabul edilmiyeceğini bildirmiştir.

Hüsnü keyif tütünü

Şark vilâyetlerimiz mahsullerinden olan hüsnü keyif tütünleri Mısırda ve Suriyede alıcı bulmakta idi. Bir nevi tömbeki gibi içilen bu tütünlerden Suriye ve Irakta da ekilmeğe başlanmıştır. Şark vilâyetlerinde kurulmuş olan Hüsnükeyif tütünleri şirketi müşkül bir duruma girmiştir. Bu tütünlerin şark memleketlerinden başka alıcısı bulunmadığından İnhisarlar İdaresi vaziyeti düzeltmek için tedbirler almaktadır.

Asker Gözile

30 AĞUSTOS ZAFERİ

Yazan: Emekli General *H. E. Erkilet*

Türk milleti dört gündür ulu bir bayram kutluyor. Bu bayramın adı zafer bayramıdır. 21 yıl evvel 26 ağustos sabahı alaca karanlıkta İznik gölünden Eskişehrin doğusundan Afyonun doğu, cenub doğu ve cenub batısına kadar uzanan takriben 300 Km. lik bir cephede, Türk topçusu düşmanın istihkâmlarını döğmeğe başlamıştı. Düşman asıl Türk kat'i darbesinin nereden geleceğini bilemiyordu. Onun yedek tümenleri Kütahya ile Afyon arasında Döğer istasyonunun şimal, cenub ve doğularında kümelenmişlerdi. Buna göre o Türk ordusunun taarruzunu bu taraftan yani merkezden bekliyordu. Çünkü Türk «garb cephesinin» yedek kolorduları merkezde yani Aziziye ve cenubunda toplu idiler.

Halbuki bu Türk ihtiyat kolorduları 26 ağustostan biraz evvel, düşmandan habersizce, cenuba kaydırılmış ve düşmanın taarruz edilemez zannettiği en kuvvetli kanadının karşısına getirilmişti. Burası Afyon Karahisarın cenub batılarında, çay suyundan batıya doğru uzanan Tınaztepe ve Kocatepe gibi sarp ve müdafaası kolay bir takım tepeler zincirinden mürekkebdi. Düşmanın bu cenub kanadı, Afyondan İzmire giden asıl ricat yolunu yakından örttüğü için hem kuvvetli tutulmuş, hem de olanca imkânlardan ve oldukça bol demir, kalas ve dikenli tel vasıtalarından istifade edilerek tahkim edilmişti.

Düşmanın mevzileri burada bizimkilerine hâkim ve gözetleme yerleri her şeyimizi görebilecek vaziyette idi. Bu sebeble düşmanın bu kanadına cepheden taarruz en güç bir şeydi Onu burada çevirmek ise gayet sarp, yolsuz ve insan girmemiş orman ve çalılık arazi dolayısile akla bile gelmezdi. Fakat Türk başkumandanlığı düşmana, onun taarruz edilemez sandığı yerde taarruz etmek ve gene onu, geçilmez diye tarif ve tavsif olunan bir yerden geçerek çevirmek kararında bulunmuştu Türk erkânıharbiyesi de bu kararı, düşmana en ufak bir hareket sezdirmeksizin, o kadar mükemmel tatbik edebilmişti ki 26 ağustos büyük taarruzu tam bir baskın şeklinde ve düşmanın böyle bir taarruzu hiç beklemediği bir anda vuku bulabilmişti. Muvaffakıyetin sırrı da işte bu baskındı.

Başkumandanlığın, 26 ağustos 1922 de, [illegible] halinde Türkün esareti muhakkaktı. Son ordu, son nefer ve son mermi ve fişek Türkün varlık, istiklâl ve hürriyeti namına oyuna sürülüyordu. 26 ağustosun Türk tarihindeki ehemmiyet ve büyüklüğü işte bundan ileri gelir; çünkü 26 ağustos savaşının neticesinde zafer olduğu kadar mağlûb ve köle olmak da vardı.

Asıl savaş bir buçuk gün sürmüştü. Çünkü tümenlerimiz 26 ve 27 ağustosta düşmanı, Afyonun cenubunda, doğudan batıya uzanan müstahkem tepelerden geriye atarken süvari tümenlerimiz de o geçilmez sanılan fundalık sarp arazideki tek patikadan hem gecenin karanlığında birerle geçerek ve içeri girerek düşmanın gerilerini çevirmiş ve İzmirle bağını kesmişlerdi.

28 ve 29 ağustos savaşlarile düşmanın Afyonun şimal ve cenub kesimlerindeki en büyük kuvvetleri şimalden, doğudan ve cenubdan sarılarak Adatepe mevzilerine doğru sürülmüş ve 30 ağustos savaşile de teşkilâtını muhafaza edebilmiş olan son tümenleri burada her taraftan yapılan topçu ve piyade ateşlerile imha edilmişti. Düşmanın Eskişehir grupu üçüncü kolordumuzla İzmit grupunu teşkil eden tümenlerimiz tarafından mağlûb edilerek Bursa, Mudanya ve Erdeğe sürülmüş ve buralarda ya yok olmuş ve yahud denize dökülmüştü.

Adatepeden dağ ve patikalara vurup kaçabilen veyahud en sağda bulundukları Uşak üzerinden İzmire ve Çeşmeye doğru ricate muvaffak olan pek az düşman asker ve kıt'aları da Akdeniz sahillerimizde denize atıldılar. Düşmanın başkumandanına vekâlet eden generallerle diğer bir çok kumandanlar esir düşmüştü. İstiklâl mücadelemiz işte bu kadar kat'i ve bu kadar parlak hattâ eşsiz bir zaferle neticelenmişti.

Fakat bu zafer bir tesadüf ve bir talih eseri olarak değil; deha, bilgi ve emekle hazırlanarak, insanların beden ve fikir kuvvetleri sakınmadan harcanarak elde edilmişti. Bu büyük zaferin kazanılmasında yalnız en büyük başbuğdan en genc nefere kadar bütün o mübarek ordunun mensubları değil, menzillerde ve gerilerde çalışan askerlerin, pek kıt olan yiyecek ve giyeceklerinin çoğunu orduya veren ve kağnılarile cepane taşıyan köylü kadın ve erkeklerin yani bütün milletin ayrı ayrı önemli payları vardır. Çünkü ordunun yetişmediği yerlerde halk; düşmanla uğraşmış ve onu silâh kuvvetile mağlûb etmişti. İstiklâl savaşı tam millî bir savaş olduğu gibi 30 ağustos zaferi de tamamile millî bir zaferdir. Bu sebeble bugünün ehemmiyet ve azametini millî istiklâle âşık ve bunun yegâne yaşama, ilerleme ve kurtulma temeli olduğuna kanaat getiren hakiki Türk milliyetçilerinin yüreklerinin en derinliklerinde duymaları ve Türk istiklâl savaşının şehidlerile malûl ve gazilerini saygı, sevgi, takdir ve itimadla anmaları pek tabiidir.

Büyük Harb bozgununu müteakib dört yıl daha süren, İnönü ve Sakarya muvaffakıyetlerile 30 ağustos son zaferini yaratan o muazzam millî mücadele ve Türk milletinin o, dâhi Büyük Başbuğları olmasaydı bugün halimizin neye varacağını her Türk düşünür ve bilir. Gene her Türk düşünür ve bilir ki bir gün Türk istiklâl ve hürriyeti bir tecavüze uğrarsa Millî Şefinin etrafında sımsıkı toplanmış olan Türk milleti onun dahiyane güdümü altında gene 1918-1922 de yaptıklarının aynini yapacak ve ayni millî deha ve mucizeyi lâzımsa bir daha ve bir daha gösterecektir. Buna milletçe ve ferdce tam bir inan ve güvenimiz vardır. Kuvvetimizin temeli işte budur.

H. E. ERKİLET

Havacılık haftası başladı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

vacılık Haftası) na da giriyoruz. Her yıl Havacılık Haftasına girerken, yurdda ileri ve köklü bir havacılığın kurulması davasına karşı halkımızın daima artan bağlılığına teşekkür etmek ilk borcumuzdur. Bu yıl şükranlarımız daha kuvvetli ve daha içtendir. Çünkü, millî yardım bu yıl bir rekora ulaşmış, 943 ün ilk altı ayında gelirimiz, vilâyet ve kaza şubelerimizin masrafları çıktıktan sonra, net olarak, (iki buçuk milyon) u aşmıştır. Bu rakam, piyango, toprak mahsulleri gibi geniş gelir kaynaklarından ayrılan Kurumun, 931 yılındanberi ilk defa varabildiğimiz bir başarıdır. Bu verimli çalışmalarda hizmet alan bütün vatandaşlar için yüreğimiz minnet dolu heyecanla çarpmaktadır.

Sevgili vatandaşlar,

Öyle bir ileri atılış çağında yaşıyoruz ki, bugün elde ettiğimiz bir başarıyı yarın yetmez ve doyurmaz buluyoruz. İnsan zekâsı ve iradesi, her yeniliğin daha üstününü arayıp elde etmek için işleyip duruyor. Son altı ayın iki buçuk milyonu bizim için varılmış bir gaye değil, ancak açılmış bir konaktır, Ülkümüz, hiç olmazsa, her yıl «nüfus başına bir lira» olmalıdır.

Havacılık, arkası kesilmiyecek milyonlar istiyen, en ağır masraflı bir büyük meseledir. Ağacını yurd ormanlarından arayıp bulacak, çeliğini millî fabrikalarımızda dökecek, teknik adamını ve işçisini yurd çocukları içinden seçecek ve uçucusunu kamplarımızda yetiştirip hazırlıyacak bir havacılığın nekadar geniş bir masrafa dayanacağını kolayca tahmin edebiliriz. Aşmak zorunda olduğumuz yol, çok emek ve çok dayanma istiyor. El birliğiyle ve gönül birliğiyle kurup büyüttüğümüz Türk Hava Kurumunun, bu davanın önderliği vazifesini iyi başarabilmesi, milletçe yardımın, milletçe ilginin kuvvetini ve hızını artsız arasız arttırmasına bağlıdır. Önümüzdeki çalışma devrelerinin verimi daha sevindirici ve daha övündürücü olmalıdır.

Sayın vatandaşlar,

Hava silâhı, günün baş konusu ve döğüşen milletlerin can damarı olmuştur. Bir kasabanın, birkaç saatlik hava akınıyle yeryüzünden silinivediğini görüyoruz. Havası kuvvetle korunan bir orduyu yerinden söküp atmak imkânsız olmuştur. Artık «toprak ve su, göklerin emrine girmiştir.»

Bu manzara karşısında bir günümüzü bile boş geçirmeden «ileri ve köklü havacılık» hedefine doğru koşarak yol almalıyız.

Büyük gününüz kutlu olsun.

TÜRK HAVA KURUMU BAŞKANI
ERZURUM MEB'USU
ŞÜKRÜ KOÇAK

Yeşilköy Gök okulunda

Yeşilköydeki Nuri Demirağ Hava okulunun genc elemanlarından tekbaşına tayyare idare edecek kabiliyeti gösterenlere, dün merasimle uçuş bröveleri verilmiş ve kendilerine birer hava okulu rozeti tevzi edilmiştir. Bu münasebetle tayyare alanında muhtelif uçuş hareketleri ve gösteriler, paraşütle atlama tecrübeleri yapılmıştır. Vali Lûtfi Kırdar, emekli General Pertev Demirhan ve diğer bir çok tanınmış şahsiyetlerin hazır bulundukları törene, sabahleyin saat sekizde istiklâl marşile başlanmış ve müteakiben Hava okulu mezunları ayrı ayrı bayrağın altına gelerek and içmişlerdir. Bundan sonra yalnızbaşına uçmak müsaadesini alan gencler, kıymetli tayyarecilerimizden Basri Alev ve Mehmed Altınbayın nezareti altında havalanmış ve muhtelif uçuşlar yapmışlardır.

On iki tayyareden mürekkeb Nuri Demirağ filosunun toplu bir halde yaptığı uçuşlar da alâka ve zevkle takib edilmiş, plânör uçuşları ve akrobasi hünerleri bilhassa çok heyecanlı olmuştur.

Vali Lûtfi Kırdarın oğulları da bir aralık uçmak arzusunda bulunmuşlar ve Demirağ tayyarelerinden birine binerek Yeşilköy üzerinde bir müddet dolaştırılmışlardır.

Bu sene Hava okulunu bitiren genclerin sayısı 28 dir. Bunlar arasında Tasviri Efkâr refikimizin sahibi arkadaşımız Ziyad Ebüzziya da vardır. Gazeteciler arasında ilk defa pilot olmak şerefini kazanan arkadaşımız da, diğer Hava okulu mezunları tarafından uçuş brövesini almış bulunmaktadır.

Hava okulunu bitiren genclerden sekizi teknik okulu, on beşi Yüksek Mühendis mektebi talebesi, beşi de Üniversitenin muhtelif şubelerine mensub genclerdir.

Ayrıca mektebin eski talebesinden 4 kişi de liseden mezundurlar Nuri Demirağı, Türk sivil havacılığının inkişafı için sarfettiği gayretlerden dolayı ancak takdir etmek lâzımdır.

Türkün eşsiz zaferi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İmparatorluğunun son asırlarda asla görmediği bir kudrette, tam istiklâline sahib bir devlet olarak kurdu. Böylece 30 Ağustos zaferini kazanan Türk süngüleri, zalim ve ahlâksız bir idam hükmü olan Sevr'i bir paçavra gibi yırtıp parçalamış, asırlar boyunca hür ve müstakil yaşamış bir milletin efendiliğini bütün dünyaya kabul ve tasdik ettiren Lozanı yaratmıştı.

Muzaffer ve âdil bir barışın temeli olan 30 Ağustos, büyük Türk inkılâbının da temeli oldu. Bu sağlam temelin üstüne ilerleme, yükselme, gençleşme yolunda, bütün Yakın ve Ortaşark milletlerine örnek olan inkılâb Türkiyesi, demokrat ve halkçı Türkiye Cumhuriyeti kuruldu.

Türkün tarihinde, 30 Ağustos gibi askeri zaferler pek çoktur. Fakat onların hiç birinden böyle büyük bir eser doğmamıştır. Öteki askeri zaferler, ya yeni bir ülkenin fethini, yahud da bir vatan parçasının müdafaasını temin etmekle kalmış, siyasî ve içtimaî bir inkılâb ve teceddüd hamlesinin yaratıcısı olmamıştır. 30 Ağustosun bir büyüklüğü de, insanlığa ve medeniyete şeref veren böyle bir hamleye temel teşkil etmsidir.

30 Ağustos yalnız Türk tarihinde değil, dünya tarihinde de, barışçı bir zafer olmuştur. Halbuki ne zaferler biliyoruz ki yeni istilâ veya intikam harblerinin tohumunu atmış, sel gibi kan akmasına sebeb olmuşlardır.

Birinci Dünya Harbinin bütün öteki zaferleri, ikinci Dünya Harbini doğuran âmillerin biri, hatta birincisi olduğu halde, o harbin zaferleri arasında, yalnız Türkün 30 Ağustos zaferi, tarihin huzuruna, yeni harblere ve kıtallere vesile teşkil etmiyen bir zafer olarak çıkmıştır. 30 Ağustosun büyük bir meziyeti de, devamlı bir barışın temeli olmasındadır.

Bir ay sonra beş yaşına basacak olan bu kanlı harb, 30 Ağustosun kıymet ve ehemmiyetini bir kat daha belirtmiş; onun temizliğini ve güzelliğini dört yıldır kanayan ve yanan dünyaya bir defa daha göstermiştir. Yalnız Türk süngülerinin değil, hakkın ve adaletin de zaferi olan 30 Ağustos olmasaydı, dünyanın bu çevresinde de kanlar akacak, evler yanacak, mamureler yıkılacak, âbideler çökecek, açlık ve sefalet başgösterecek, gözyaşları dökülecekti. 30 Ağustos olmasaydı, dünyanın pek sayılı tarafsız, barışçı memleketlerinden biri olarak kalmış bulunan Türkiye de, şu veya bu şekilde istiyerek veya istemiyerek harbe karışacak; insanlığın ve medeniyetin kızaran yüzü, kelimenin her iki manasile bir kat daha kızaracaktır.

30 Ağustos, Türkiyeyi bu harbin fecaatlerine uğramaktan korumuş olan âmillerin başında gelmekte ve bu zaferin asaleti, Türk barışının temeli olmaktadır.

Biz, 30 Ağustos, askeri zaferlerimizden biri olduğundan ziyade, bu eşi görülmemiş meziyet ve faziletlerinden dolayı kutsal bir zafer olarak kutluyoruz.

30 Ağustosun 21 inci yıldönümünde bu zaferi kazanan üç büyük askerin, dâhi Ebedi Şef Atatürk ile, Büyük Millî Şef İnönünün ve Mareşal Fevzi Çakmağın ve onların yüksek sevk ve idaresi altında harbeden kahraman ordumuzun ve bu zafer için canlarını veren ve kanlarını döken şehidlerle gazilerin huzurunda minnet ve şükranla eğiliriz.

ABİDİN DAV'ER

Düğün

Aydın eşrafından Rifat Çörüş kızı Bayan Nermin Çörüşle Muğla eşrafından Mehmed Aksoyun oğlu. güzide genclerimizden Süreyya Aksoyun düğünleri dün akşam İzmirde, İzmir palas salonlarında, iki tarafın akraba ve dostları huzurile kutlanmış ve geç vakte kadar eğlenilmiştir. Yeni evlileri tebrik eder ve saadetler dileriz.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4650 Kr.
Altı aylık	1290 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

— Dikkat —

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

İki kızkardeş

Peride Celâl

Daha evden çıkarlarken Nermin içindeki sebebsiz coşgunluğu aydınlık ve iyiliği hissetti. Bediaya gelince açıkça somurtuyordu.

Sokağı kıvrılmış yokuşun başına gelmişlerdi ki, bulutlar güneşin üstünden çekildi. Ağaçların uçları ışıkla yıkanarak daha renkli, daha canlı titredi. Nermin sırtı çıplak kolları güneşin altında ısınarak doğruldu. Beyaz dağınık bulutların sürüklendiği gökyüzüne baktı. Bir kedi gibi gerinmek, neş'e ve haz sesleri çıkarmak istiyordu. Bediaya gelince birdenbire gözlerine dolan güneşle irkilmişti. Kamaşan gözlerini kırpıştırarak «ne çok ışık! İnsanın yüzündeki en ince kırışığı gösteriyor» diye, söylendi. Her taraf birdenbire ona gölgeleri öldüren, yolun bütün kıvrıntı ve yumuşaklıklarını sivrileştirip sertleştiren fazla beyaz bir aydınlık içinde göründü. Bu aydınlık gözlerini doldurduğu kadar sanki ruhunu da kamaştırmıştı. Yoldan geçenler bol ziyanın altında kendisini maddi ve manevi bütün kusurları ve hataları ile görüyorlarmış gibi utanç ve kinle titredi.

Kızkardeşi adımlarını sıklaştırmıştı. ona yetişmeğe hayret ederek hızlı hızlı yürüdü. Fakat Nermin birdenbire duraklar gibi oldu. Kırmızı dudaklarının üzerinde geniş bir tebessüm açılarak baktı. Yük arabalarından birinde genç bir çocuk oturuyordu. Gergin pazuları üzerinde geriye doğru yaslanmış. Ayaklarını sallamıştı. Heykel gibi güzel bir vücudu vardı. Kumral saçları giydiği balıkçı kasketinin altından taşıyordu. Yüzü beyaz sağlam dişlerini gösteren büyük bir tebessümle gergindi. Kısılmış gözkapakların arasından çakır yeşil gözleri parlayarak karşısındaki kızla konuşuyordu.

Nermin gayri ihtiyarî:

— Ne güzel, aman Allahım ne güzel diye mırıldandı. Bir Tanrı gibi ve hiç bir şeyin farkında değil.

Evet hiç bir şeyin farkında değildi. Gülümseyişinden karşısındakine alay ve neş'e dolu sözler söylediği belli idi. Kız küçük bir Habeş yavrusuydu. Patlak iri dudaklar, basık bir burun ve yuvarlak şişman yanaklar.. Hem gülünç, hem de sevimliydi. İnce uzun bacakları üzerinde göğsünü gerip omuzlarını geriye doğru atarak sallanıyor, erkeğin lâkaydisini yenmek ister gibi sokuluyor, yüzüne ciddi bir ifade vermeğe çalışarak bir şeyler fısıldıyordu.

Nermin ikisi için de kalbinde derin bir muhabbet, ana şefkatine yakın bir sevgi duydu. Onlardan bakışlarını güçlükle ayırarak yürüdü. Bedia kızkardeşini takib etti. O da genç çocukla Arab kızını görmüştü. İlk hissi iğrenmek oldu. «Her yerde bu diye, hiddetlendi. Şu arsız hayasız bakışlara bak!.. Daha küçücük yaşta başlıyorlar.. Bunlar aç karınlarını doyurmayı nasıl düşünüyorlarsa kadını da öyle düşünüyorlar. Aradıkları yalnız tokluk, başka bir şey değil..»

Hem Arab kızının elbisesi ne kirliydi ve o çıplak leylek bacaklar ve avuçları kırmızı üstü simsiyah hayvan pençeleri gibi eller.. Artık bıkmıştı. Her şeyden, her şeyden iğreniyordu. Tuhafı bu kadar iğrendiği halde sonra da ölüm korkusu ile titremesiydi. Ne küçüklük! Ağlamak ihtiyacı içinde kendini güç tuttu.

Nermin içinde çağlayan neş'e ve saadetle sarhoş yanında yürüyen kızkardeşini unutmuştu. Etrafını zevkle seyrediyordu. Meğerse bu şehir ne güzelmiş! Caddeden kıpkırmızı bir tramvay arabası süzülerek geçti. Genç bir kadın ipekli etekleri rüzgârda uçuşarak, saçlarını tutarak yürüdü gitti. Bacakları çıplak bir çingene çocuğunun sürdüğü tepeleme yüklü bir saman arabası birdenbire sokağı tarlaların, toprağın kokusu ile doldurdu.

Nermin «aman ne güzel, ne güzel! diye mırıldandı. Hayat ne güzel, yaşamak ne tatlı,..» Parasızlığını, annesinin hastalığını haftalardır bekledikleri mektubu ve eskiyen ayakkabılarını unutmuştu. Şimdi hepsi ona küçük, basit meseleler halinde görünüyordu.

Mektub postaların intizamsızlığı yüzünden yolda kalmış olmalı idi. Amcası muhakkak para gönderecekti, ayakkabılara gelince daha o kadar fena değildi. Hele boyanınca.. Annesi de büyültüyordu. Küçük bir soğuk algınlığı.. Bir otomobil kapağının parlak yüzünde hayalini görünce bunları da unuttu. Üzerindeki renklere, dudağının kırmızısına, yüzünün gülüşüne memnun, neş'eli bakdı. Sonra başka zamanlar farketmeden geçip gittiği şeyleri de gördü.

İnce gümüşten çizgiler halinde kıvrılâ kıvrıla yol boyunca akıp giden tramvay raylarını, taze bir ekmeğin kabuğunu iştahla ısıran çocuğu, güneşte ayna gibi yanan küçük su birikintilerini..

Bedia ise onun tatlı bir saadetle titriyerek baktığı bütün bu şeyleri görmedi.

«Amcam para göndermiyecek hâlâ mektubun gelmeyişinden belli diye, düşünüyordu. Ayın sonunu getiremiyeceğiz. Ne sefalet! Yakında sokağa da çıkamıyacağız. Nerminin ayakkabıları berbad. Gene de nasıl böyle neş'eli olabiliyor? Halbuki dün..» ve Nerminin göz yaşlarını, solmuş kederli, yüzünü hatırladı. Kızkardeşine hayretle baktı, Nermin de başını çevirmişti. Göz göze geldiler. Genc kadın öfkeli bir tebessümle içini çekerek:

— Ne tuhafsın Bedia dedi. Cenazeye gider gibi bir halin var. Öyle somurtuyorsun ki!

Bedia acı, müstehzi bir tebessümle kızkardeşini süzdü:

— Dün sen benim vaziyetimdeydin ve ben sana buna benzer sözler söylemiştim, unuttun mu?

Artık konuşmadan yollarına devam ettiler. Güneşi bir bulut örtmüş, yol kurşunî bir renk içinde tenha hazin bir görünüş almıştı. Nermin birdenbire neş'esinin öldüğünü hissetti. Yüzü soldu ve kederle uzadı. Evet daha dün o kadar bedbaht olduğunu söyliyen kendisi değil miydi? Daha dün o da Bedia gibi!.

«Bu ne garib şey! diye düşündü, hiç beklemediğimiz bir anda saadet kalbimize doluyor, orasını aydınlatıyor, ısıtıyor, sonra gene birdenbire herşey bitiyor.. Evet bir an.. Güneşin birdenbire parlayışı, bir koku, bir ses, bir söz.. Bazan bunlar bir sebeb oluyor, bazan da o ışığı içimizde sebepsiz bulmuyor muyuz?. Amma nekadar kısa bir an!.. Bir yokuşun başında başlayıp sonunda bitecek kadar kısa!.»

Ve Nermin, kendi düşüncesine kendisi de acı acı güldü Çünkü hakikaten yokuşun sonuna gelmişlerdi.

Şimdi iki kızkardeş de somurtuyorlardı.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Danimarkadaki galeyan

Almanyanın Polonya harbini bitirmesinden kısa bir zaman sonra yani 1940 ta garba dönmesi üzerine, Müttefikler tarafından işgal edilmesine karşı gelmek bahanesile istilâ ettiği iki memleketin biri Norveç, diğeri Danimarka idi. Norveç, elinden geldiği kadar istilâya mukavemet etti. Fakat Danimarka, mukavemet göstermemeyi tercih ettiği için Almanya tarafından işgal edilmekle beraber idaresine ve müesseselerine dokunulmadı. O kadar ki, işgal devrinde Danimarkada umumî seçim yapılmış ve bu seçimde demokratlar kazanmıştı. Fakat şuurlu bir milletin yabancı bir işgali kabul edeceğini ve uzun bir zaman ona dayanacağını sanmak beyhudedir. Her şuurlu millet, her yabancı işgal ile ya açıktan açığa, yahud için için mücadele eder ve ancak işgalden kurtulmakla huzura kavuşur. Danimarkalıların da bu şekilde hareket etmiş oldukları ve bu yüzden Almanlarla Danimarkalılar arasında da bir takım çekişmeler olduğu şüphe götürmez. Nitekim bu gelişmelerin mühim bir safhaya girmiş olduğu ve bir taraftan Almanların, diğer taraftan Danimarkalıların birbirlerile açıktan açığa mücadeleye başladıkları, günün hadiselerinden anlaşılıyor. Bunun en belli başlı ve en ciddî sebebi, Danimarkalıların hürriyetlerinden mahrum yaşamaları ve bir takım tazyiklere uğramalarıdır. Son zamanlarda bu tazyiklerin artmış ve şiddetlenmiş olması, iki taraf arasında esasen devam etmekte olan çekişmeyi açığa vurmuş ve bu yüzden dün bildirilen hâdiseler vuku bulmuştur.

Hâdiselerin en birincisi Almanların dün sabah Danimarkada örfî idare ilân etmeleridir. Bunun manası, Almanların, Danimarkada karşılaşmakta oldukları mukavemetleri kat'î bir surette yere sermek için en cezrî tedbirleri ve bu kararı tatbika başlamış olduklarıdır. Almanlar, örfî idare ilânı sayesinde işgal kuvvetlerine dayanarak memleketin idaresini ele alacaklar ve halkın gözünü yıldırarak her istediklerini yaptıracaklardı. Her halde Almanların mukavemetle karşılanan matalibi arasında Danimarka donanmasının teslimi de bulunacak ki, bu donanma teslim olmamak için kısmen İsveçe kaçmış, kısmen de kendi kendini batırmıştır.

Danimarka donanması, esas itibarile, muhriblerden, denizaltılarından ve sahil muhafazasına hizmet eden gemilerden müteşekkildir. Fakat donanmanın yalnız bu çeşid gemilerden müteşekkil olması, onun teslim olmamak için kaçmasındaki veya intihar etmesindeki ehemmiyeti azaltmaz ve hâdisenin asıl ehemmiyeti Almanya ile Danimarka arasındaki mücadeleyi açığa vurmasında ve işgal altında yaşıyan milletlerin herşeyden evvel, işgalden kurtulmayı istediklerini anlatmasındadır. Esesane Danimarka gibi Avrupanın ileri ve münevver bir milletinden başka türlü hareket, beklenmezdi.

Danimarka, Avrupanın küçük fakat ileri devletlerinden biridir. Onun dış siyaseti, daima tarafsızlığa dayanıyordu. Bu yüzden geçen Büyük Harbe karışmamıştı Bu defaki harbde mukavemet edemiyeceği ani bir istilâ ile karşılaşmış ve ona boyun eğmek mecburiyetinde kalmıştı. Onun bilhassa bu sırada istilâya karşı gelmek için başkaldırması, işgal altındaki memleketlerin kurtuluş saatinin çalmağa başladığını hissettiklerine de delâlet eder. Bilhassa Danimarka gibi uslu ve uysal bir milletin dahi bu sırada isyan etmesi istilânın milletleri ne kadar rahatsız ettiğini belirten canlı bir misal sayılır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Bulgaristanda siyasî vaziyet ne olacak?

(Baştarafı 1 inci sahifede)

bi Türkiyeyi de memnun ve müsterih etmekte idi. Daha bundan iki ay evvel gibi yakın bir tarihte Sofya sokaklarında birbirini takib eden ve ekserisinin faili bulunmıyan cinayetler, suikasdler silsilesinin de Kral Borisin şahsî otoritesi sayesinde -hatta buna rağmen gene müşkülâtla- arkası alınabilmişti.

Şimdi ne olacak? Acaba Kral Borisin şahsiyetinin ortadan kalkması bu müfrit siyasî temayüllerin yeniden ve belki daha büyük bir inad ve şiddetle başgöstermesine yol açacak mı? Yoksa Başvekil Filof'un söylediği gibi, hükûmet, müteveffa Kralın çizmiş olduğu yolda siyaset gütmeğe devam edecek ve millet de kendini sükûnetle takib edecek mi? Ve ilk akla, aşırı hareketler baş kaldırdığı takdirde hükûmet bunları ölen Kralın zeki inzibatile susturmağa ve sakin yola getirmeğe muktedir olacak mı?

İşte bütün dünyayı ve bittabi de Balkanları çok yakından alâkalandıran noktalar bunlardır. Avrupanın karmakarışık olduğu büyük facialar dolu tehlikeli bir meçhule sürüklendiği bu sırada Bulgar Kralının ölümü kelimenin tam manasile «vakitsiz» denecek kayıblardan biri olmuştur.

Veliahdin henüz pek genc oluşu ve binaenaleyh hiç bir şahsiyet sahibi bulunmayışı, daha uzun seneler işbaşında bir niyabet meclisinin kalmasını icab ettiriyor ki, bu da komşu memleket namına ve gerek Balkanlar ve Avrupa namına gönül ferahlatcı, teselli verici bir hal değildir.

Bütün samimiyetimizle temenni edelim ki ,Sofya Niyabet meclisi otoriteyi idameye muvaffak olacak ve memlekette muhtemel bazı karışıklıklar çıkmasının önüne geçecektir.

* * *

Kralın cenazesi 5 eylûlde kaldırılacak

Sofya 29 (T.P.) — Kral Boris'in nâşı eylûl ayının 5 ine kadar Aleksander Navski katedralinde teşhir edilecektir. Bütün müttefik memleketlerden en yüksek erkânın geleceği beklenildiğinden, cenaze merasiminin ancak eylûlün beşinde yapılacağı tahmin edilmektedir.

Bulgar Kralını Almanlar zehirlememiş

Sofya 29 (T.P.) — Kral Boris'in Almanyada zehirlendiği hakkında Londra radyosunun yayını, tamamen hakikate mugayir bulunmaktadır. Çünkü Kral bu yakınlarda kat'iyyen Almanyada bulunmamıştır.

Kralın ölüm sebebi hakkında resmî tebliğ

Sofya 29 (T.P.) — Kral Borisin ölüm sebebi hakkında Bulgar Adliye Nazırı ve müteveffayı tedavi eden bütün hekimlerin imzalarını havi bir resmî tebliğ neşreldilmiştir. Bu tebliğde deniliyor ki: «Kral Boris kalbi besliyen sol damarın tıkanması, iki taraflı zatürree, akciğerin şişmesi ve beyin zarının iltihabı yüzünden ölmüştür. Hastalığın tıbbî ismi: «Tromposis orteria coronoia, sinistra pneumonia bilateralis, oedema pulmonum et cerebris.»

Bulgar ordusu yemin etti

Sofya 29 (T.P.) — Bütün Bulgar garnizonlarında ve Bulgar kıt'alarının halen bulunduğu yerlerde, bugün bilûmum subay ve erler Kral İkinci Simeon'a and içmişlerdir.

Bulgar sarayında matem

Sofya 29 (T.P.) — Bulgar Kral sarayında, 6 ayı koyu matem olmak üzere, 12 ay matem tutulması emredilmiştir.

İtalyan sarayında matem

Roma 29 (T.P.) — İtalyan Kral ve İmparatoru Üçüncü Emanuel, Bulgar Kralı Boris'in vefatı münasebetile, İtalyan sarayi kralisinin 3 ay matem tutmasını emretmiştir.

Hitler'in taziyesi

Berlin 29 (T.P.) — Führer, Çar Simeon,a Ana Kraliçeye ve Bulgar hükûmetine taziyetlerini bildirmiştir.

Ankaradaki Mihver sefaretleri bayraklarını yarı indirdi

Ankara 29 (Telefonla) — Bulgar Kralının ölümü dolayısile şehrimizdeki Bulgar elçiliği binasile Mihver elçilikleri binalarındaki bayraklar yarıya indirilmiştir.

Almanlar Danimarkada örfî idare ilân ettiler

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

rudan doğruya muhabereler kesiktir.

Danimarka hükûmetinin reddettiği Alman ültimatomu, Danimarka kanunlarında mevcud bulunmıyan ölüm cezasının tesisini, Odense şehrine 1,000,000 kronerlik para cezası konulmasını ve kargaşalık âmilleri ele geçirilemediği takdirde rehinelerin tevkifini taleb etmekte bulunuyordu.

Danimarkada umumî grav ilân edilmiştir.

Donanma intihar etti

Stockholm 29 (a.a.) Afi: Danimarkadan gelen son haberlere göre, Danimarka donanması kendi kendini batırmıştır.

Örfî idare

Londra 29 (a.a.) — Danimarka radyosu, Kopenhagda örfî idare ilân edildiğini bildirmektedir.

İsveçe kaçan gemiler

Stockholm 29 (a.a.) — Danimarka filosundan 6 harb gemisi kaçmağa ve İsveçin Malmoe ve Landskrona limanlarına gelmeğe muvaffak olmuştur. Dün gece Kopenhag limanında danimarka denizcileri filoyu batırdıkları sırada şiddetli sokak muharebeleri olmuştur.

Alman Başkumandanlığının beyannamesi

Londra 29 (a.a.) — Alman radyosu, Alman başkomutanlığı tarafından aşağıdaki beyannamenin neşredildiğini bildirmektedir:

«Son hâdiselerde Danimarka hükûmetinin artık memleket içinde intizam ve asayişi muhafazaya muktedir olmadığını göstermiştir. Düşman ajanları tarafından tahrik edilen karkaşalıklar Alman ordusuna müteveccih bulunmaktadır. Bu bakımdan bütün Danimarkada örfî idare ilân ediyorum.»

Alman başkomutanlığının beyannamesi, bütün memurlara yerlerinde kalmalarını ve Alman makamlarının emirlerine itaat etmelerini ihtar ve emretmektedir. Beş kişiden fazla toplantılar yasaktır. Tiyatrolar ve eğlence yerleri gece olmadan evvel kapanacaktır. Güneş battıktan sonra sokaklarda gezilmiyecektir. Yeni bir emre intizaren posta, telgraf ve telefon hatlarını kullanmak yasak edilmiştir.

Beyanname ayrıca şöyle demektedir: «Her türlü grev hareketi yasaktır. Alman müdafaa kuvvetlerine zarar verebilecek grevlere sebeb olmak düşmana yardım edeceğinden böyle bir hareket mutad şekilde ölümle cezalandırılacaktır. Yukarıdaki emre aykırı hareket edenler Alman askeri mahkemelerine verileceklerdir. Sokaklarda toplantı, dövüşme ve saire gibi hareketlerin vukuu takdirinde merhametsizce silâh kuvvetine müracaat edilecektir.»

Alman başkomutanı, emre itaat edecek Danimarkalılara şahıs ve mallarının korunacağı teminatını vermek suretile beyannamesini bitirmektedir.

Kabine âzası gözaltı edilmiş

Londra 29 (a.a.) — Stockholmdeki Reuter hususî muhabirinden:

Bugün Stockholm'e gelen ve henüz teyid edilmiyen haberler, Danimarka hükûmet azalarının gözaltı edildiklerini bildirmektedir.

Danimarka radyosu şöyle demiştir: «Yabancı devletler tarafından para ile tutulan tahrikçiler aylardanberi her gece tahrib edici sabotaj işlerine devam etmişlerdir. Hükûmetin ve Kralın ihtarlarına rağmen sabotaj gitgide artmış ve nihayet bir çıkmaza girmiştir.»

Üçler konferansı ne teyid, ne de tekzib ediliyor

Washington 29 (a.a.) — Reuter: İngiltere ile Amerika ve Rusya arasında bir «harb ve sulh» konferansı bugün, geçen iki seneye nazaran, her zamandan fazla muhtemel görülmektedir.

Washingtondaki resmî mahfiller, Molotof'un İngiliz ve Amerikan büyük elçilerine Stalin'in Mr. Roosevelt ve Mr. Churchill ile görüşmek istediğini söylediği hakkında Londradan gelen bir haberi ne teyid ne de tekzib etmişlerdir.

Kayıb aranıyor

7 yaşındaki kızım Nezahet 8 aydanberi kayıbdır. Bir müessesede veya bir aile yanında evlâdlık veya hizmetçi şeklinde çalışmakta olması ihtimali vardır. Bilen ve görenlerin insaniyet namına haber vermelerini dilerim.

Kayıb Nezahet

Fatih Macarkardeşler caddesi 75 numaralı apartımanın alt katında

Şevki Selvili

Büyük zaferden dersler

(Başmakaleden devam)

şarılı askerî hareketlerinde Türk milletinin daima gözü önünde tuttuğu şu dersler vardır:

a — Haklı millî davalarda millî birlik birinci esastır.

b — Bizzat Atatürkün mükerrer şehadetlerile ve zaten vukuat ve filiyatla sabit olduğu veçhile Türk milleti esasen eşiti az bulunur çok büyük bir millettir ve haklı davalarda onun fedakârlığı sonsuzdur.

c — Bu iki esas bütün verimlerini vermek için onların eni boyu kat'î surette hesab edilmiş haklı davalara koşulması lâzımdır.

Bu üç esasa Atatürkün tarihî nutkunu bitirirken Türk gençliğine hitabında coşkun bir kanaat ve imanla söylediği hakikati de ilâve edersek kurtuluş ve istiklâl cidalimizin bütün nesillerce Türk milletine rehberlik edecek derslerini ortaya koymuş oluruz.

Büyük Türk zaferini şimdiki dünya harbinin gittikçe daha taşkın ve daha azgın hareketlerine karşı milletlerarası bu çeşid dava ve kavgalar bakımından da bir örnek olarak gösterebiliriz. Geçen harbin galib devletleri zafer sarhoşluğu içinde astıkları astık, kestikleri kestik vehmile hazırladıkları sulhlar arasında Osmanlı İmparatorluğunu gelişigüzel tasfiye ederken Türkün millî yurdunu da parçalamakta beis görmemişler ve bu maksadlarını gerçekleştirmek için Yunan ordusunu Anadoluya saldırmışlardı. Bu zulüm önünde bütün bir husumet cihanına karşı ayaklanan Türk milleti tekrar silâha sarılarak kutsî bir kinle kendini müdafaaya koştu. Kavgalar çok şiddetli ve çok kanlı oldu. Nihayet yirmi bir yıl önce bugün Dumlupınar tepesinden Türk Başbuğunun şu emri bağırıldı:

— Ordular, şimdi hedefiniz Akdenizdir!

Zafer kanadlarile uçan ordular bir iki hafta içinde her tarafta denize vararak yurdu temizledikten sonra biz durduk, ve Mudanyada yalnız millî misak hududlarımızı sağlıyan mütareke ile iktifa ederek hasmı daha ziyade ezmeğe lüzum görmedik. Çünkü bizce harb sebebi olan dava hallolunmuştu.

Ve o kadar değil. Lozandan sonra daha dün yurdumuzu yakıp yıkarak ordularının geçtiği her yeri harabeye çeviren Yunan milletine dost elimizi uzattık, ve daha dün kendisile kanlı bıçaklı olduğumuz bu milletle adeta kardeşlik derecesine varan bir dostluk kurduk. Çünkü dava ve kavga bittikten sonra milletlerin ancak bu yolda yürümeleri lâzım geldiğine inanıyorduk.

Bu da milletlerarası harb ve sulh münasebetleri için büyük bir derstir, ki yeni dünya harbinin yekdiğere kanlı bıçaklı düşman olan şimdiki muharibleri onun üzerinde durmaktan büyük faydalar çıkarabilirler. Harb, muayyen ihtilâfları halletmek içindir. Milletler için aslolan sulh içinde dostça münasebetlerle iyi yaşamaktır.

Yunus Nadi ABALIOĞLU

Bugünkü merasim programı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

rek 30 ağustosun tarihî önemini belirteceklerdir.

30 ağustos zafer bayramı münasebetile Halkevlerinde de toplantılar tertib edilmiştir. Eminönü Halkevinde Ev başkanı Feridun Dirimtekin bir konferans verecek ve bunu temsil kolu tarafından hazırlanan (Fedakârlık) isimli 2 perdelik bir piyes takib edecektir. Beşiktaş Halkevinde Emin Dalkılıcın (Başkumandanlık meydan muharebesi ve kazanılması âmilleri) mevzulu konferansından sonra bir mandolin konseri verilecek, bunu gösterit kolunun hazırladığı (Kahraman) piyesi takib edecektir.

Diğer Halkevlerinde de zengin programlar hazırlanmıştır.

Yeni İtalya Büyük Elçimiz Romada

Roma 29 (T.P.) — Türkiyenin yeni büyük elçisi Ruşen Eşref Ünaydın, cumartesi akşamı Romaya vasıl olmuş ve istasyonda İtalyan Hariciye Nezareti kalemi mahsus müdürü ve protokol şefi ve Türkiye sefareti erkânı tarafından karşılanmıştır.

SPOR

Yüzme birinciliğini İstanbul takımı kazandı

Maarif kupası yüzme birincilikleri dün büyük bir kalabalık önünde Şeref stadı havzunda yapılmıştır. İstanbul takımı sayı hesabile Türkiye yüzme birinciliğini kazanmıştır. İstanbuldan İbrahim de 200 serbestte yeni bir rekor yaptı.

200 serbest — İbrahim (İstanbul) 2,23-8 (yeni Türkiye rekoru), Halil (Seyhan), Saffan (İçel).

100 sırtüstü — Muharrem (Seyhan) 1,19,8, Ali (İzmir), Fuad (İstanbul).

1500 serbest — Süheyl (İstanbul) 22,50, Nejad (Ankara, Lütfi (Seyhan).

Kule atlaması — Seyfi (İçel) 43,30, Mahir (İstanbul), Talât (Kocaeli).

Türk bayrak — İstanbul takımı 5,39,3 (Seyhan) ikinci, (İzmir) üçüncü.

Bu yarış çok heyecanlı oldu. İstanbul takımından İbrahim son yarışta on metrelik mesafeyi kapayarak İstanbul takımının kazanmasına âmil olmuştur.

Su topunda İstanbul takımı İçeli 6-2, Kocaeli de İzmiri 4-3 mağlûb etmiştir. Kocaeli takımı finali oynamadığından İstanbul takımı hükmen galib sayılmıştır. İki gün devam eden bu müsabakalarda yüksek bir kudret gösteren yüzücülerin mükâfatları Beden Terbiyesi Umum Müdür muavini Vildan Aşir Savaş tarafından alkışlar arasında dağıtılmıştır.

Müsabakalar sonunda elde edilen sayılar neticesinde İstanbul takımı 130, puvanla birinci, Seyhan 78, İçel 57, İzmir 47, Ankara takımı da 44 puvanla derece almışlardır.

At yarışları

Veliefendi at yarışlarının sekizinci hafta koşuları dün meraklılar için hayli hayreti çekecek derecede sürprizli, bahsi müştereke iştirak etmiyenler için de oldukça zevkli ve eğlenceli geçti.

Birnici koşu; Tomurcuk büyük bir farkla birinci oldu.

İkinci koşu Tufan birinci, Güzel Bursa ikinci geldi.

Üçüncü koşu; Cıvanın birinciliği, Karabiberin ikinciliği ile bitti.

Dördüncü koşu; Ferhundenin tek başına atlıya, zıplıya yaptığı heyecanlı koşudan sonra ikinci defa tekrarlandı ve Ferehnak birinci, Kıvırcık ikinci, yorgun düşen Ferhunde de üçüncü oldu. Ferhunde kaçtığı zaman Bayram gibi bir cokey atı zaptedemedi.

Son yarış, oldukça heyecanlı geçti. Haspa birinci ,Gonca ikinci, Şenkız da üçüncü oldu ve sekizinci hafta yarışları da meraklıların boynunu büken bir halde sona ermiş oldu.

İstanbul muhteliti İzmire gidecek

İzmir fuarı münasebetile hazırlanan kupa maçlarına iştirak edecek olan İstanbul muhteliti cuma günü İzmire gidecektir.

Kupa maçları, İstanbul, Ankara İzmir muhtelitleri arasında yapılacaktır.

Fuar münasebetile tertib olunan atletizm müsabakalarına iştirak edecek olan İstanbul atletizm ekipi de cuma günü İzmire hareket edecektir.

Bursadaki maç yarıda kaldı

Bursa 29 (Telefonla) — Bugün Fenerbahçe takımile Acar İdman takımı çok kalabalık bir seyirci önünde karşılaşmışlardır. 3 üncü dakikada Acarlılar bir gol yapmışlar, 28 inci dakikada da Fenerliler mukabele etmişlerdir. Fakat beş dakika sonra Acar muhacimlerinden biri Fener kalesi önünde tehlikeli su - rette tevkif edilmiş, bu suretle muhakkak bir gole mâni olunmuştur. Hakem, bu hareketi tecziye etmediğinden Acarlılar sahayı terketmişlerdir. Hâdise seyircileri çok müteessir etmiştir.

Kalabriada

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Amerikan Liberator uçakları cumartesi günü Taranto'nun şimendifer tesislerine hücum etmişlerdir. Bütün eşya istasyonu sahasında bombalar patlamıştır. Bundan sonra dış limana yapılan bir taarruz esnasında büyük bir kruvazöre tam bir isabet kaydedilmiş ve başka bir vapurdan siyah bir düşman yükseldiği görülmüştür.

Liberator ve Halifax uçakları Crotone eşya istasyonuna hücum ederek yangınlar çıkarmışlardır. Bir kimya fabrikasına isabetler kaydedilmiştir.

Bu ve başka hareketlerden bütün uçaklarımız dönmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 29 (a.a.) — İtalyan tebliği:

Taranto, Cosenza ve Tervı şehirlerile Napoli ve Cosenza eyaletlerinde bazı mahaller büyük hava müfrezelerinin taarruzuna uğramıştır. Müdafaa uçaklarının seri müdahalesi neticesinde düşman teşkilleri çetin ve tekrarlanan savaşlarda 24 uçak kaybetmişlerdir.

Almanların Sicilyada Augusto'ya yaptıkları taarruz

Berlin 29 (a.a.) — Alman savaş uçaklarından mürekkeb bir teşkil Sicilyada Augusta limanındaki hedefleri bombalamıştır. Alınan ilk haberlere göre 8 bin tonilâtoluk bir deniz taşıtı bomba ile hasara uğratılmıştır. Hacimleri tesbit edilemiyen başka iki vapura da isabet kaydedilmiştir.

Alman denizaltılarının faaliyeti

Londra 29 (a.a.) — Alman haberler ajansının bildirdiğine göre, Alman denizaltıları batı Sibirya açığında Buz denizinde ilk defa olarak harekete geçmişlerdir. Aynı ajans, Alman denizaltılarının, batı Sibirya ile Novaya Zemliya arasında kara denizinde topyekûn 12,000 tonilâtoluk 3 gemi batırdıklarını bildirmektedir.

Berlin 29 (a.a.) — D.N.B. nin öğrendiğine göre, Alman denizaltıları Akdenizde 20 bin tonilâto tutarında üç düşman gemisini batırmış, bir düşman taşıtını da torpille ağır hasara uğratmışlardır.

Mr. Eden Londrada

Londra 29 (a.a.) — Quebec'ten dönen Büyük Britanya Hariciye Nazırı Eden, bugün hava yolile İngiltereye gelmiştir.

Şark cephesinde

(Baştarafı 1 inci sahifede)

karşı yapılan bu taarruzun pek müessir olduğunu teyid etmişlerdir.

Almanlar Dinyepere kadar çekilecek mi?

Stockholm 29 (a.a.) — Almanların Dinyeper boyunca yeni bir müdafaa hattına doğru umumî bir geri çekilme hareketi yapmak tasavvurunda bulunduklarını gösteren müteaddid işaretler vardır. Ukraynada Harkofun 180 kilometre batısında ilerliyen Rus zırhlı kuvvetlerinin şimdiden Dinyeperin 90 kilometre yakınına ulaştıkları söylenmektedir. Poltava ve Krasnogard gibi başlıca Alman müdafaa mevzileri aşılmış ve geçilmiş gibi görünmektedir. Eğer Ruslar Dinyepere ulaşırlarsa Ukraynadaki 50 Alman tümenile Kubandaki başka 30 tümen ,takriben 800,000 kişilik bir kuvvet, kuşatılmak tehlikesine düşecektir.

Alman İmparatorunun oğlu cephede maktul düştü

Berlin 29 (T.P.) — Alman İmparatoru İkinci Wilhelm'in üvey oğlu Prens Hans Georg, yüzbaşı olarak şark cephesinde maktul düşmüştür.

Sovyet tebliği

Moskova 29 (a.a.) — Bugünkü Sovyet tebliği:

Bugün Harkof batı ve cenubunda ilerliyen kıt'alarımız 6 ilâ 12 kilometre yol almışlar ve 50 den fazla meskûn mahalli ele geçirmişlerdir. Bunlar arasında önemli bir demiryo kavşağı olan Lyubotin şehri de vardır.

Brians cenubunda taarruzlarını geliştirmeğe devam eden kıt'alarımız bazı kesimlerde 7 ilâ 15 kilometre ilerlemişler ve 40 tan fazla meskûn mahal işgal etmişlerdir.

Aşağı Donda Voroşilovgrad cenub batısında kıt'alarımız ilerlemeğe devam ediyor.

Kont Ciano ve karısı İtalyadan kaçtılar

Londra 29 (a.a.) — Alman radyosu. Kont Ciano'nun, zevcesi ve 3 çocuğile beraber kaçtığını bildirmektedir.

Londra 29 (a.a.) — Denizaşırı Alman radyo yayım servisi bugünkü neşriyatında İtalya eski Hariciye Nazırı ve Mussolininin damadı Kont Ciano'nun, ikametgâhını muhafaza ve tarassuda memur polisleri aldatarak meçhul bir semte kaçtığını bildirmektedir.

Hadiseler Arasında — FELEK

Papatya içmeliymişim!

Uykum pek nazlıdır. Hani öyle yastığı uzaktan görür görmez sayıklıyan bahtiyarlardan değilim! Uyumak için her gece koynuma aldığım bir kitab bana ilk gafleti getirse bile, ışığı söndürüp yattım mı kafam işlemeğe başlar, bizim uyku da hapı yutar.

Soruşturdum. Kimisi ıhlamur, kimisi papatya içmemi tavsiye etti. Ben papatyayı severim. Yapraklarile aşk falı açarlar. Baharda, tabiat ilkönce papatyalarla gülümser. Lâkin beni uyutabilir mi bu güzel çiçekler? Sanmıyorum. Çünkü benim uykumu kaçıran şey -galiba bir kere daha yazdım- mantık hassasiyetidir. Her önüme gelen işi mantığa vuruyorum. Olur mu böyle şey? Her adım başında mantık kullanılır mı? Bu ne mantıksızlık! Ama gelgelelim, bende var bu kuruyasıca huy.

Dün gece düşündüm ve sordum kendime?

— Normal mi? Adanada buğdayın kilosu 25 kuruşa satılırken İstanbulda bulgur 120 kuruş?

— Normal mi? Her taraf saman, arpa hatta kepek dolu iken tereyağının kilosu 480 - 500 kuruş, peynirin iki lira, kaşarın üç?.

— Normla mi? Hükûmet ekmeği ucuzlatır, hatta yakında miktarını artırmak tedbirlerini alırken makarna 220 kuruşa?

Bu ve buna benzer daha bir sürü şey aklıma geldi. Kendi kendime cevab verdim:

— İyi ama bu pahalı malları satanlar ucuz almadılar ki... Şimdi ucuza sattırırsak ziyan ederler.

İlk vehlede bu söz bana doğru göründü. Hatta bu cevab üzerine uykum da gelir gibi oldu; lâkin birdenbire hatırladım.

Hayat pahalılığı başlangıcında mallar yükselirken bu adamlar ellerinde ucuza alınmış bulguru, makarnayı, yağı, peyniri ucuz mu sattılardı? Ne münasebet! Pahalılık başında fiat oynaklığından dolayı kucakla kazananlar, şimdi mallar düşerken ziyan edebilirler ve bu ziyanı geçmişteki kârla kapatabilirler. Adalet icabı, hak icabı da budur. Yoksa mallar pahalılanırken piyasa gırtlağımızı sıkar, pahalı alırız. Mallar ucuzlıyacağı zaman da merhamet yakamızı bırakmaz, ne pahalı alırsak bizim için ucuz yaşamanın yolu ilelebed kapanmış olur.

İşte dostum, benim uykumu kaçıran bu hesablar! Buna bir demet papatya ne yapsın? Ben bütün bir çayırı yesem gene uyuyamam!

B. FELEK

Evlenme

Bursa eşrafından ölü Hasan Özatav kızı Nebahet Özatav ile zeytinyağı tüccarlarından Necmi Komili'nin 28/8/943 tarihinde Taksim Belediye salonlarında seçkin bir davetli huzurunda evlenme törenleri kutlanmıştır. Genc evlileri tebrik ederiz.

Mevlidi Şerif

Aile reisimiz merhum Mustafa Hikmet Yucadın ruhuna ithaf edilmek üzere 30 ağustos pazartesi günü öğle namazını müteakıb Beyazıd camiinde Mevlidi Şerif okutturulacağından arzu eden muhterem zevatın teşrifleri rica olunur.

Merhum Mustafa Hikmet Yucad ailesi

Topuzun Kısmeti

No. 33

Yazan Mahmud Yesari

(Rükneddin Leylâyı kaldırır, yemek odasına girer. Vahanla Koço, gene şişe, kadehler önlerinde, sofrayı kurmuşlardır. Topuz, bir köşede dalgın dalgın oturmaktadır. Biraz sonra Leylâ da gelir.)

Leylâ — (Masanın kenarına oturur:) Başımda bir sersemlik var, bir kadeh içersem açılırım.

Vahan — Takdim edelim derhal. (Kalkar, büfeden bardak, kadeh, çatal alır, Leylânın önüne bırakır:) Sulu mu, yoksa susuz mu içtiğinizi bilmediğim için kadehinizi doldurmoorum.

Leylâ Zahmet etmeyin, ben alırım. (Kadehine rakı koyar ve susuz bir dikişte içer, meze almaz. Topuzun bardağına bira doldurur:) bu şişeyi, ağır ağır içersin. Fazla kaçırma. Bu gece gezmeğe gideceğiz.

Topuz — Niriye gedirik ki?

Leylâ — Orasına karışma. Seni gezdireceğim.

Rükneddin — Güzel güzel evde oturuyoruz.

Leylâ — Ben bunaldım. Biraz hava almak isterim. (Topuza:) Sen gezmek istemez misin?

Topuz — Gezsem de olur, gezmesem de olur.

Rükneddin — Hava, çok soğuk.

Leylâ — Dağa çıkmıyacağız, kapalı yere gideceğiz.

Rükneddin — Kapalı yere gideceksen, evin suyu mu çıktı?

Leylâ — Değişiklik olur.

Rükneddin — Ben de boşuna konuşuyorum ya! Sen kafana koyduğun bir şeyi mutlaka yaparsın.

Leylâ — Ha şunu bileydin.

Rükneddin — Peki, nereye gideceğiz?

Leylâ — Nasıl, Siz de mi gelmek niyetindesiniz?

Rükneddin — Biz, yok muyuz?

Leylâ — Tabiî yoksunuz.

Rükneddin — Acayib!

Leylâ — Acayib, falan anlamam. Ben, Hasanı alıp gideceğim.

Rükneddin — Nereye?

Leylâ — Neresi olursa.. (Topuza:) Sen, yavaş yavaş giyin.

Vahan — Kıravatı beceremez, ben yardım edeyim.

Leylâ — Öyle ise, beraber gidin.

Vahan — (Topuza:) Kalkalım beyzadem.

Topuz — Ula, bırah bu lâfı. Yirsin sümsüğü yohsa!

(Biraz sonra vahanla Topuz girerler.)

Leylâ — (Topuzu tepeden tırnağa süzer:) Bu ne şıklık, delikanlı?

Topuz — (Yüzünü buruşturur:) Bu giydiğim soyhalar iyi. Ama, ayahlarımdaki gunduralar sıhiy. Benim çarıhlarla rahat yürirdim.

Rükneddin — Bunlara da alışırsın.

Leylâ — Paltosu var mı?

Rükneddin — Elbette.

Leylâ — Âlâ!.. (Topuza:) Paran var mı?

Topuz — Yoh!

Leylâ — (Rükneddine:) Para taşımıyor mu?

Rükneddin — İcab ettiği zaman harcıyoruz.

Leylâ — Sokağa parasız mı çıkacak?

Rükneddin — Olur mu? Biraz para alacak tabiî.

Leylâ — Beş yüz lira olmalı.

Rükneddin — Beş yüz lira çok.

(Uzun bir münakaşa olur, Rükneddin Leylânın tehdidlerinden çekinerek beş yüz lirayı getirir.)

Leylâ — Getirdin mi?

Rükneddin — Getirdim ama, çocuk, para hesabını bilmez.

Leylâ — Ver, bende dursun.

Rükneddin — (Paraları sayarak verir:) Tam beş yüzdür. Bozdurmakta güçlük çekmeyiniz diye bozuk getirdim.

Leylâ — Aklınla yaşa.. (Paraları alır, büfe üzerine bıraktığı cüzdanına koyar:) Ben de hazır sayılırım. Bir mantomu giyeceğim. Çocuğun paltosu nerede?

Rükneddin — Odasındadır. Vahan, getirir.

Vahan — Odadan çıkarken aklıma da gelmişti. (Çıkar.)

Rükneddin — Şimdi, niyet nereye?

Leylâ — Maslağa gitmek istiyorum.

(Leylâ ile Topuz, sofaya çıkarlar. Leylâ, vestiyerden mantosunu alır, giyer, apartımandan çıkarlar.)

Leylâ — yolda bir otomobil çeviririz.

Vur patlasın!

I

Eski âşinalar

(Maslak yolundaki baraka gazinolardan biri.)

(Leylâ ile Topuz, otomobilden inerler.)

Leylâ — (Şoföre:) Bizi bekliyeceksin. Sen de içeri gel, otur.

Şoför — Peki, gelirim.

(Leylâ ile Topuz, gazinoya girerler.)

Garson — Karşılıyarak:) Buyursunlar.

Leylâ — Kimseler yok.

Garson — Daha düşerler.

Leylâ — Büfeye yakın masalardan birine doğru gider, bir iskemle çeker, oturur.) Soba yanmamış!

Garson — Şimdi yakarız.

Leylâ — (Topuza:) Otur. (Topuz, oturur:) Üşüdün mü?

Topuz — Yoh!

Garson — Ne emrediyorsunuz?

Leylâ — Bira içeceğiz ama, burası ısınıncıya kadar, bana bir küçük şişe konyak getir. Biraları da hazırla.

Garson — Meze ne emrediyorsunuz?

Leylâ — Balık var mı?

Garson — Taze lüfer var.

Leylâ — İyi. Bizim için dört lüfer ayır. Yendikçe tazelersin.

Garson — Başka emriniz?

Leylâ — (Bir sürü soğuk, sıcak meze ısmarlar. Garson uzaklaşırken, arkasından:) Buraya çalğı gelir mi?

Garson — (Yarı dönerek:) Huvardalar düşerse, belki getirirler.

Leylâ — (Bir kadeh konyak içer:) Ben, üşümüşüm.

Topuz — Üşünecek hava yoh!

Leylâ — Sen, maşallah üşümüyorsun.

Topuz — (Paltosunu gösterir:) Ben bu soyhayı giymesem de üşümem.

Leylâ — Soğuğa alışıksın.

(Garson, sobayı yakmıştır, büfeye gider, çok durmaz, elinde tabaklarla gelir, masayı kurmağa başlar.)

(Dışarıdan korne sesi duyulur, gazinonun önünde bir otomobil durur, tekrar korne sesi akseder, bir otomobil daha yanaşır.)

Leylâ — Gelenler var.

Topuz — Kimler geliy?

Leylâ — Bakalım, göreceğiz.

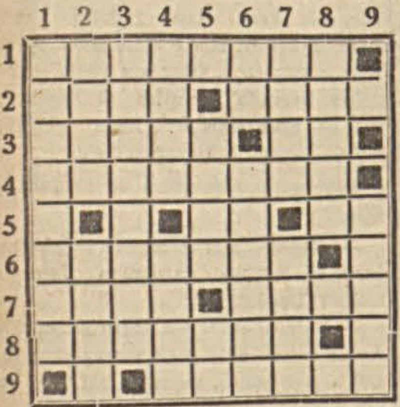
(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Dans orkes.
7,32 Jimnastik	18,45 Fasıl heyeti
7,40 Haberler	19,30 Haberler
7,55 Salon orkes.	19,45 Konuşma
9,00 Türküler	20,00 Şarkılar
10,00 Temsil	20,15 Rad. Gazetesi
★	20,45 Beraber şarkı
12,30 Program	21,00 Müzik (Pl.)
12,33 Müzik (Pl.)	21,30 Kitab saati
12,45 Haberler	21,45 Temsil
13,00 Şarkılar	22,30 Geçmiş gün
★	22,35 Haberler
18,00 Program	22,50 Kapanış

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Kıymetli süs eşyasından. 2 — Bir yemiş, Şerefeden gelen ses. 3 — Bahçıvanın aletlerinden, bir soru eki. 4 — Şuradan buradan hafifçe kazmak ve araştırmak. 5 — Bir harfin okunuşu, bir renk. 6 — Ekseriya meze olarak yenir. 7 — En az, gramerde bir bahis. 8 — Bir kadın adı. 9 — Sahib olan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Şatafatlı. 2 — Eziyet ediş, zereden. 3 — Cesurca ve küstahça. 4 — Tatlı arzu, avucda. 5 — Kırma ve parçalama, isim. 6 — Bir harfin okunuşu, şenlik görmüş. 7 — Çiğneyip yassıltma, bir İngiliz sömürgesi. 8 — Bir kadın ismi. 9 — Dokumacılığa yarayan bir bitki(nebat).

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	D	İ	N	Y	E	P	E	R	■
2	E	S	■	A	C	İ	L	■	K
3	G	E	V	R	E	K	■	M	İ
4	N	■	E	M	■	E	M	Ü	K
5	E	V	R	A	K	■	E	N	■
6	K	O	S	K	A	■	L	A	F
7	Ç	■	A	■	Y	E	İ	S	■
8	İ	S	Y	A	N	■	H	İ	Ç
9	■	İ	■	F	A	R	A	B	İ

Hali tasfiyede bulunan

ŞARK MERKEZ ECZA

Türk Anonim Şirketi

Fevkalâde ikinci içtimaının ikinci ilânıdır.

Hali tasfiyede bulunan Şark Merkez Ecza Türk Anonim şirketinin 14/8/943 cumartesi günü birinci fevkalâde içtimaında ekseriyet hasıl olmadığından işbu ikinci fevkalâde içtima için hissedarların 25 eylûl 1943 cumartesi günü saat 11 de Sirkeci Ada hanında (eski Horasancıyan han) tasfiye bürosunda içtimada hazır bulunmaları rica olunur.

RUZNAME

1 — Murakıb ve tasfiye memuru raporlarının okunarak kabulü.

2 — Hesabatın tasdikı ve tasfiye memuru zimmetinin ibrası,

3 — Müddeti dolan tasfiye memurunun intihabı hakkında karar ittihazı.

4 — Tasfiyenin hitamı ve hesabatın tevzini hakkında karar ittihazı.

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi ABALIOĞLU

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü; HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

P. T. T. İşletme Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada yaptırılacak otomatik telefon santralı binasının 1/200 mikyasında avan projesi talimatnamesine tevfikan Türk Yüksek Mimarlarile Yüksek İnşaat Mühendisleri arasında 9/9/943 tarihinden itibaren bir ay müddetle müsabakaya konulmuştur.

2 — Birinciliği kazanan avan projeye 3000, ikinciliği kazanan avan projeye 1500 lira mükâfat verilecektir.

3 — Müsabaka talimatnamesi (isteklilere) Türk yüksek mimarı veya yüksek inşaat mühendisi olduklarına dair vesika ibraz etmek şartile Ankarada P. T. T. Emlâk ve Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Yeni Valde hanında 2 nci katta P. T. T. Umumî Depo Ayniyat Muhasibliğinden bedelsiz verilecektir. (8592)

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Otobüs müstahdemini için maakasket 220 takım kışlık elbise ile 220 aded palto on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel cem'an 21560 liradır.

3 — Teminatı 1617 liradır.

4 — Bu işin 17/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin hergün Encümen kalemine müracaatleri ve isteklilerin de 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 17/9/943 cuma günü saat 10 a kadar Belediye dairesinde müteşekkil Encümene vermeleri. (8593)

İstanbul Komutanlığından:

30/Ağustos/943 Zafer Bayramı münasebetile İstanbulda bulunan emekli general ve albaylar için İstanbul Ordu Evinde saat 17 de bir çay tertib edilecektir. Ordudaki vazifelerini şerefle sona erdiren emekli arkadaşlarımızın vazife başında bulunanlarla bu büyük günümüzde bayramlaşmalarını kolaylaştırmak için tertib edilen bu toplantıyı teşrifleri rica olunur. (811—6587)

Kocaeli Vilâyetinden:

İzmit Memleket hastanesi için açık eksiltme suretile satın alınacağı ilân edilen 1730 lira 61 kuruş muhammen bedelli 180 kalem alât ve edevat için talib zuhur etmediğinden eylûlün 13 üncü pazartesi günü saat on birde ihalesi yapılmak üzere pazarlığa çevrilmiştir. İsteklilerin o gün zikredilen saate kadar 129 lira 80 kuruşluk muvakkat teminatla Vilâyet Makamına şartname ve alınacak alât ve edevat listesini görmek istiyenlerin de Encümen kalemine müracaatleri. (8634)

Yüksek Mühendis Okulu Satınalma Komisyonundan:

Okulumuza 1943-44 senesi için 4000 kilo sadeyağ kapalı zarf usulile alınacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 440 kuruştur. Bedel tutarı 17600 ve ilk teminatı 1320 liradır. İhalesi 16/9/943 tarihinde saat 11 de yapılacaktır. Fazla bilgi istiyenlerin okula müracaatleri. (8560)

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

6/IX/1943 akşamına kadar taksitlerini yatırmıyacak olan talebemizin yerine yenileri alınacağı ilgililere ilân olunur. (9562)

Mahrukat Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Emekli, dul ve yetimlerin odun ve mangal kömürü karneleri haziranda dağıtıldı. Bunların mühim kısmı henüz mahrukatını almadı.

Mahrukat müddeti eylûl 943 nihayetine kadardır. Bu tarihten sonra geleceklere mahrukat verilemiyeceğinden bu eylûlde üç aylıkları alanların ihtiyaclarını mezkûr müddet zarfında temin etmeleri ilân olunur. (8642)

DİZEL MOTÖRCÜSÜ ARANIYOR

İnhisarlar Bitlis atelyesinde istihdam edilmek üzere bir Dizel motörcüsüne ihtiyac vardır. Talib olanlar evrakı müsbitelerile birlikte Cibali İnhisarlar Tamir Atelyesi Müdürlüğüne müracaatleri. (8632)

Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okuluna aid bazı izahat ve okula kayıd ve kabul şartları

Ordumuza hastabakıcılı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan hastabakıcı ve hemşireler okuluna bu sene de (47) talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler bulundukları yerin valiliğine, kaymakamlığına veya askerlik şubesine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar memur olup tekaüdiye alacaklârdır. Mezun olanlar altı senelik mecburî hizmetlerini ordu hastahanelerinde yapacaklar ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır. Tahsil müddeti üç sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek, iaşe vl ilbasları tamamen okula aid olacaktır. Okuldan mezun olanlar maaştan başka iaşe, giydirme ve barınmaları orduya aid olacaktır. Okul 15/eylûl/1943 de tedrisata başlıyacaktır. Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır: Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak, sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmiye müsaid bulunmak (Bunu her hangi bir hastaneye sıhhi heyet raporu ile tesbit ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.) Okurun yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmıyacaktır. Kendisi, ana ve babası iffet ehlinden olmak (Bu vaziyet polisçe tasdik ettirilerek evraka bağlanacaktır.) En az orta tahsilini bitirmiş olmak (Eleme imtihanında muvaffak olmak şarttır) veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek (Tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti muameleli evrakına eklenecektir.) Evli veya nişanlı bulunmamak (evvelce evlenip boşananlarla kocası, ölmüş olanlar kabul edilir.) Buna aid medenî hali bildirir müsbet evrak keza eklenecektir. Okur sıhhî ekipler dışında okulu kendiliğinden terkettiği evlenme suretile veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı altı senelik mecburî hizmetini yaptığı veya tamamlamadığı veyahud sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mekteb masraflarını tamamen ödiyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhütname verilecektir. Yukarıdaki şeraiti haiz olan okur okula imtihansız olarak kabul edilecektir. Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden vilâyet ve kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evrakını doğrudan doğruya Ankara Ordu Hastabakıcı Hemşire Okulu Müdürlüğüne göndereceklerdir. Müracaatlerin ağustos 1943 nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır. Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri ayni makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir. Kabul edilecekleri okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhî muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketlerine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine aid olacaktır. (258 (7387)

İstanbul Belediyesi İlânları

Mahallesi	Mecidiyeköy
Ada	65
Parsel	1
Cinsi	Arsa
Sathî mesaha	(384) metre murabbaı
Takdir olunan kıymeti	(2304) lira
Sahibleri	Fatma Boz

Yukarıda vasıfları yazılı gayrimenkulün Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü namına istimlâk olunacağı 1295 tarihli istimlâk kararnamesinin 8 inci maddesine tevfikan ilân olunur. (8336)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Kuzguncuk	Tomruk	16	Ahşab ev	Tam	780 00	58 00

Samoel Pinto'nun Üsküdar şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 6/9/943 pazartesi günü saat 14 te, kat'î ihale de 16/9/943 perşembe günüsaat 14 te yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8477)

Mükelefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Teminatı	Hissesi
Anastas Rafidis	Samatya, Yedikule Kürkçübaşı Hüseyinağa	Yedikule	2	Ev	1350	50	100/240
			4	»	870	32	
			4	Dükkân	480	18	
					2700		

Fatih Maliye şubesine borçlu Anastas Rafidisin 40/2 hissesi kendisinin 60/240 hissesi birlikte ikamet eylediği kız kardeşi Marinoya aid yukarıda yazılı emlâkin 100/240 hissesinin 13/9/943 Pazartesi günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 23/9/943 Perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından talibler in pey akçelerini yatırarak makbuzlraile birlikte Fatih kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8591)

Mükellefin ismi	Kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
İsak Assa	Eminönü Tahtakale	Balkapan hanı zemini	31	Kârgir Mağaza	950	72	Tamamı

Eminönü maliye şubesine borçlu İsak Assanın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkinin 13/9/943 Pazartesi günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 23/9/943 Perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından tabliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatları ilân olunur. (8590)

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi ve sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Teodor Neopolitaki	Eminönü Yavuzsinan mahallesi Karakol ve Küçükpazar Cad.	3, 1 27	Fırın, dükkân odalar ve arsa tamamı	5040	378

Tophane Şubesine varlık vergisinden borçlu Teodor Neopolitaki'nin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı G. menkulleri, Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 10/9/943 cuma günü saat 14,30 da ve kat'î ihalesi de 20/9/943 pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Eminönü Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8583)

İZMİR TRAMVAY ve ELEKTRİK T. A. Şirketinden:

350 ilâ 500 kilovatlık yeni veya az müstamel

DİZEL GENERATÖR Grupu Satın Alınacaktır.

Alternatörün voltajı 10500 volt ve saniyede 50 periyot olacaktır. Bu voltaj olmadığı takdirde 10500 voltu verecek transformatör birlikte verilecektir.

Tabliblerin satış şartları ile fiatlarını İzmir posta kutusu 113 adresine bildirmeleri ilân olunur.

D. D. Y. Yedinci İşletme Müdürlüğünden:

Cinsi	Asgarî Kilo	Asgarî Gr.	Azamî Kilo	Azamî Gr.	Muhammen bedel Lira	Muhammen bedel K.	Tutarı Lira	Tutarı K.
Koyun eti	3000	00	3500	00	1	40	4900	00
Kuzu eti	50	00	100	00	1	40	140	00
Sığır eti	250	00	300	00	1	00	300	00
Ciğer	200	A.	250	A.	0	60	150	00
Paça	400	A.	500	A.	0	05	25	00
İşkembe	150	A.	200	A.	0	10	20	00
							5535	00

Cinsi	Muhammen bedeli Lira	Muhammen bedeli K.	Muvakkat teminat Lira	Muvakkat teminat K.
ET	5535	00	415	13

Yukarıda cinsi miktarı ve muhammen bedeli gösterilen (altı) kalem et ihtiyacının 14/9/943 salı günü saat 13 te Afyon Yedinci İşletme Müdürlüğü binasında kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (415.13) liralık muvakkat teminatile kanunun 10 uncu maddesi (F) fıkrası gereğince lüzumlu ehliyet ve ticaret vesikalarile birlikte teklif mektublarını muayyen günde saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler Afyon veznesinden alınabilir. (8184)

Spor el kitabları teslim müddeti bir ay uzatıldı

Maarif Vekilliği Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:

Çeşidli spor konuları üzerine yazdırılacağı evvelce ilân olunan (Spor Öğretme El Kitabları) nın 20 ağustos olan teslim müddeti, görülen lüzum üzerine bir ay uzatılmıştır. (8368)

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Mükellefin adı	Mahallesi veya köyü	Sokağı	Kapı No.	Cinsi
Mehmed Demiroğlu Salih Varisleri: Müharib, Fatma, Ayşe Muzaffer	Kemerburgaz	İst. Caddesi	178	Hane
			180	Dükkân
			180/1	Samanlık

Kıymeti 2871 42 K. Pey akçesi 213 36 K.

Sarıyer Malmüdürlüğüne emlâk satış bedelinden olan borclarından dolayı Mehmed Demiroğlu Salih varislerinin yukarıda gösterilen gayrimenkulleri Tahsili Emval kanunu hükümlerine göre 3/9/943 tarihinde cuma günü saat 14 te ilk ihalesi, 14/9/943 tarihinde salı günü saat 14 te kat'î ihalesi icra kılınacağından tabliblerin pey akçelerini Eyüb Malmüdürlüğüne yatırarak makbuzlarile birlikte Eyüb Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8625)

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Emniyet Umum Müdürlüğünce her üç ayda bir çıkarılmakta olan Polis dergisinin 1943 yılına aid basım işi 10/9/943 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 te açık eksiltme usulile münakasaya konulmuştur.

Beher formasına 45 lira tahmin edilmiş olan derginin nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

Münakasaya gireceklerin 108 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle birlikte tayin edien gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (8366)

Sümerbank

İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi

Ereğli Bez Fabrikası Müdürlüğünden:

Fabrikada biriken süprüntülerin senelik miktarı 6/9/1943 pazartesi günü saat 16 da açık arttırma suretile satılacaktır. Senelik tahminî miktar 50 tondur. Beher kilosunun muhammen bedeli 3 kuruştur.

Tabliblerin mezkûr gün ve saatte muhammen bedel üzerinden % 7,5 teminatlarile birlikte fabrikamıza müracaatleri ilân olunur.